

معاونت حقوقی رئیس جمهور

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

بسمه تعالیٰ

شماره: ۱۵۰۷۰۹
تاریخ: ۱۴۰۲/۰۸/۲۲
ساعت: ۱۳:۵۸
طبقه بندی: عادی
فوریت: فوری

جناب آقای دکتر پاداش
معاون محترم هماهنگی و نظارت اقتصادی و زیربنایی معاون اول رئیس جمهور

با سلام و احترام؛

بازگشت به رونوشت نامه شماره ۱۳۸۶۱۹ مورخ ۱۴۰۲/۸/۶ در خصوص «تعیین مرجع صدور نشان حلال در گشور»، با تأکید بر مفاد بند (۱) نظریه حقوقی شماره ۱۴۰۲/۶/۴ مورخ ۱۴۰۲/۶/۳۱۲۶۶ این معاونت به استحضار می‌رساند:
طبق تبصره (۲) بند (۱) ماده (۷) قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد مصوب ۱۳۹۶، «سازمان ملی استاندارد ایران به عنوان نها مرجع رسمی اعطای نشان حلال موظف است به منظور حصول اطمینان از انطباق استانداردهای حلال با موازین فقه اسلامی و نظارت بر اجرای آن یک فقه مجتهد متجزی صاحب نظر در مسائل حلال به شورای نگهبان پیشنهاد و پس از تأیید فقهای شورای نگهبان با حکم رئیس سازمان برای چهارسال منصوب نماید. این حکم برای دوره‌های بعدی قابل تمدید می‌باشد. حکم این ماده نافی اختیارات و نظرات فقهای شورای نگهبان در اصل چهارم (۴) قانون اساسی نیست. در مورد ذبح و صبد حلال رعایت ماده (۶) قانون نظارت شرعی بر ذبح و صبد مصوب ۱۴۰۷/۱۲/۱۴ الزامی است. لذا با عنایت به تصريح تبصره مذبور، سازمان ملی استاندارد ایران به عنوان نها مرجع رسمی اعطای نشان حلال بوده و هرگونه اتخاذ تصمیمی مخالف ماده مذکور در مراجع و کمیسیون‌های دستگاه‌های اجرایی، فاقد اعتبار قانونی است.

علیرضا مشهدیزاده
رئیس امور هماهنگی و رفع اختلافات
حقوقی دستگاه‌های اجرایی

رونوشت:

- لله جناب آقای دکتر اسلام پناه، رئیس محترم سازمان ملی استاندارد ایران، بازگشت به رونوشت نامه شماره ۱۷۸۳۶ مورخ ۱۴۰۲/۸/۱۳، جهت استحضار.
- لله جناب آقای دکتر سلمانی، معاون محترم امور حقوقی و مجلس وزارت امور اقتصادی و دارایی، جهت استحضار.
- لله جناب آقای زین الدینی، سرپرست محترم معاونت حقوقی و امور مجلس وزارت صنعت، معدن و تجارت، جهت استحضار.
- لله جناب آقای کرباسی، مدیرکل محترم مرکز تحقیقات و اطلاع رسانی اتفاق اسلامی (ایکریک)، جهت استحضار.
- لله امور هماهنگی و رفع اختلافات حقوقی دستگاه‌های اجرایی
- لله بایگانی (انعکاس نظریات سابق) - ۵۲۳۶۱ / ۲۶۷۱۷۹

معاون اول

معاون بهداشتی و تغذیه اقتصادی و وزیریانی

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

شماره: ۱۳۸۶۱۹

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۸/۰۶

ساعت: ۱۹:۰۹

طبخه بندی:

فوریت:

بسمه تعالیٰ

جناب آقای دکتر خاندوزی

وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی و رئیس هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار

سلام علیکم

با احترام، به پیوست درخواست اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران (نامه شماره ۱۰/۱/۷۴۷۰/۱۰/۱) و ضمایم آن درخصوص "تعیین مرجع رسمی صدور نشان حلال در کشور و لزوم جلوگیری از تشتت و ناهماهنگی در این امر و همچنین نحوه تعامل سازمان ملی استاندارد با اتاق ایران به منظور استفاده از ظرفیت‌های موجود در اتاق ایران در این امر"، ایفاد می‌گردد.

همانطور که مستحضرید، بر اساس تصمیمات متخذه در جلسه ۲۵۶ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۱ کمیته تخصصی هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار؛ سازمان ملی استاندارد ایران مکلف شده است ظرف مدت دو هفته، ساز و کاری طراحی نماید که در آن از نشان حلال اتاق ایران و ظرفیت بین‌المللی آن به نفع صادرات و توسعه تجارت ایران بهره‌برداری گردد. در این خصوص اتاق بازرگانی ایران اذعان دارد، با وجود اینکه آمادگی هرگونه همکاری با سازمان ملی استاندارد و مراجع ذیربط را دارد، همکاری لازم در این زمینه توسط سازمان ملی استاندارد انجام نشده است. همچنین سازمان ملی استاندارد با مشروط کردن صدور پروانه‌های اجباری شرکت‌ها به دریافت نشان حلال از آن سازمان، موجب ایجاد مشکلات عدیده و اتلاف وقت و هزینه برای شرکت‌های غذایی شده است.

با عنایت به موارد فوق؛ خواهشمند است با توجه به قوانین و مقررات مصوب و تصمیمات هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار، ضمن بررسی و اعلام نظر درخصوص موارد ذکر شده در گزارش اتاق ایران، تعیین متولی اصلی و مرجع رسمی صدور نشان حلال در کشور و همچنین نحوه تعامل سازمان ملی استاندارد با اتاق بازرگانی ایران به منظور استفاده از ظرفیت‌های موجود در اتاق، نتایج به این معاونت منعکس گردد.

حمدید پاداش

رونوشت:

- ✓ جناب آقای دکتر مخبر معاون اول محترم رئیس جمهور جهت استحضار
- ✓ جناب آقای دکتر اسلام پناه محترم سازمان ملی استاندارد ایران جهت بررسی و اعلام نظر
- ✓ جناب آقای دکتر دهقان معاون محترم حقوقی رئیس جمهور با توجه به سابقه موضوع در آن معاونت جهت بررسی و اعلام نظر
- ✓ جناب آقای دکتر بهرامن نائب رئیس اول اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران جهت استحضار

شماره: ۱۷۸۳۶ / ر

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۸/۱۳

پیوست: دارد

ریاست جمهوری

سازمان ملی استاندارد ایران

(جمهوری اسلامی ایران)

ریاست

برادر حسن حب آقامی دکتر رید احسان خامدوزی

وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی و نماینده میراث رسانی و بهبود محیط کسب و کار

موضوع: بازگشت ارسال گزارش اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران مبنی بر تعیین متولی اصلی و مرجع رسمی صدور نشان حلال در کشور مراتب ذیل را به استحضار می‌رساند:

سلام و نیکت:

عطاف به نامه ۱۳۸۶۱۹ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۶ در خصوص گزارش اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران مبنی بر تعیین متولی اصلی و مرجع رسمی صدور نشان حلال در کشور مراتب ذیل را به استحضار می‌رساند:

۱- اساساً تصمیمات متذکره در جلسه ۲۵۶ مورخ ۱۴۰۱/۱۱ کمیته تخصصی هیئت مقررات زدایی و بهبود کسب و کار نمی‌تواند ناظر به ایجاد "تکلیف قانونی" در خصوص تعیین سازوکار استفاده از نشان حلال اتاق ایران از سوی سازمان ملی استاندارد ایران باشد و در فرض لحاظ چنین امری در صورت جلسات مرتبط با این جلسه، از آنجا که این امر خلاف نص صریح قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد که این سازمان را به عنوان تنها مرجع صدور نشان حلال تعیین نموده، می‌باشد. تکلیف به امر خلاف قانون در صورت جلسه، از منظر حقوقی فاقد هرگونه وجاهت قانونی و ناشی از عدم آشنایی تنظیم کنندگان آن از بدبیهیات و مسلمات حقوقی است.

۲- برخلاف ادعای اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در خصوص عدم هرگونه همکاری و پاسخ‌دهی از سوی سازمان ملی استاندارد ایران اعلام می‌دارد؛ متعاقب جلسه مذکور، مراتب آمادگی جهت همکاری با نهادهای تائید صلاحیت شده توسط مراجع ذی صلاح، به موجب نامه شماره ۲۳۴۱۱۸۹ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۸ به رئیس محترم مرکز ملی مطالعات، پایش و بهبود محیط کسب و کار اعلام گردید که تا کنون پاسخی دریافت نشده است (پیوست ۱).

۳- موضوع مشروط کردن صدور پروانه اجباری شرکت‌ها به دریافت نشان حلال از سوی سازمان ملی استاندارد ایران - مورد ادعای اتاق بازرگانی - امری خلاف واقع و کذب است و بنا به استناد البینه علی المدعی، مقتضی است اتاق بازرگانی مستندات خود در این خصوص را ارائه نماید.

تهران، میدان ولی‌کمال، ستادیق پستی: ۱۴۰۳۶۰۵۰۰ - تلفن: ۰۲۶۰۰۰۰۰۰۰ - دور نگار: ۰۲۶۰۰۰۰۰۰۰

کرج: میدان سعدیزاده، ستادیق پستی: ۱۴۰۳۶۰۵۰۰۰ - تلفن: ۰۲۶۰۰۰۰۰۰۰ - دور نگار: ۰۲۶۰۰۰۰۰۰۰

www.moeaf.gov.ir

ریاست جمهوری

شماره: ۱۷۸۳۶ / ر

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۸/۱۳

پیوست: دارد

سازمان ملی استاندارد ایران

ریاست

۴- موضوع مرجعیت انحصاری این سازمان در اعطای نشان حلال، نص صریح قانون بوده و اساساً اجتهاد مقابله نص امری تا پذیرفتی است؛ و این مسئله موضوعی نیست که در جلسات کارشناسی یا مصوبات کمیته تخصصی قابل خدشه و تردید باشد.

۵- مرجعیت سازمان ملی استاندارد ایران در امور مرتبط با حلال از سال ۱۳۹۶ - بعد از تصویب قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد - و سلب صلاحیت قانونی از سایر نهادهای اعطای‌کننده نشان حلال با ذکر اینکه "سازمان ملی استاندارد ایران تنها مرجع اعطای نشان حلال است"، قبلاً نیز بهموجب مکاتبات متعدد از جمله نامه شماره ۲۳۸۸۷۶/۶ مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۲۶ وزیر محترم وقت وزارت صمت و رئیس شورای سیاستگذاری و راهبری تجارت کالا و خدمات حلال (پیوست ۲) مورد تأکید قرار گرفته است و از طریق وزارت امور خارجه نیز به تمامی نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور ابلاغ گردیده است (پیوست ۳).

۶- تشکیل شورای سیاستگذاری و راهبری تجارت کالاها و خدمات حلال مصوبه نامه شماره ۵۲۱۵۶/ت/۲۴۰۴۳ ه مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۲۹ می‌تواند وزیران قبل از تصویب قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد بوده و پس از سال ۱۳۹۶ این سازمان جهت بررسی و برنامه‌ریزی فعالیت‌های شورا و کمیته‌های شورا و کمیته‌های چهارگانه آن به کرات برگزاری جلسات شورا و کمیته‌های آن را به طور مكتوب و رسمی درخواست نموده است که آخرین مکاتبه با وزیر محترم صمت مربوط به نامه شماره ۱۳۸۸۳ / ر مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۰۸ می‌باشد (پیوست ۴).

۷- برخلاف ادعای مطروحه مبنی بر مشروط نمودن ورود محصولات به کشور مالزی با دریافت گواهی حلال از سوی مرکز تحقیقات و اطلاع‌رسانی اتاق اسلامی، مطابق اعلام نظر رسمی سازمان دامپزشکی مالزی و مرکز توسعه اسلامی مالزی (جاکیم) مواد اولیه و ژلاتین مورد استفاده در محصولات صادراتی برای آن کشور باید مدارک مثبته و تأیید حلال از سازمان ملی استاندارد ایران و سازمان دامپزشکی کشور را داشته باشد (پیوست ۵). لازم به ذکر است که موضوع مطرح شده مبنی بر اینکه تنها مرکز تحقیقات و اطلاع‌رسانی اتاق ایران (ایکریک) در جهان و بهویژه کشور مالزی به رسمیت شناخته می‌شود، کذب محض است زیرا موسسه‌ای که ایکریک را پیش‌تر از این ارزیابی نموده امروز آن را به رسمیت نمی‌شناسد و تأییدیه حلیت محصولاتی که از ایکریک نشان حلال دریافت کرده‌اند را از سازمان ملی استاندارد ایران درخواست می‌کند.

۸- شایان ذکر است که سازمان ملی استاندارد ایران به نمایندگی از کشور جمهوری اسلامی ایران تنها عضو فعال سازمان همکاری‌های اسلامی / مؤسسه استاندارد و اندازه‌شناسی کشورهای اسلامی (اسمیک) و نیز عضو هیئت مدیره اسمیک، رئیس و دبیر کمیته کشاورزی و عضو فعال شوراهای و کمیته‌های فنی دیگر است و در ایجاد زیر ساخت کیفی جهانی

ریاست جمهوری

سازمان ملی استاندارد ایران

شماره: ۱۷۸۳۶ / ر
تاریخ: ۱۴۰۲/۰۸/۱۳
پیوست: دارد

رسیم

حلال با آن مؤسسه مشارکت نموده و در صورت تکمیل زیر ساخت‌های مذکور، تنها گواهی‌های حلال صادره توسط نهادهای تأیید صلاحیت شده توسط مراجع ذی‌صلاح کشورهای عضو اسمنیک، معتبر شناخته شده و مبنای صادرات و واردات آتی کشورهای اسلامی قرار خواهد گرفت. ضمناً سازمان ملی استاندارد ایران تنها عضو و نماینده کشور جمهوری اسلامی ایران در انجمن صادرکنندگان نشان حلال (Association of Halal Certification) می‌باشد.

- ۹ - همان گونه که مستحضرید، قانون گذار مرجع حل اختلاف دستگاه‌های اجرایی را معاونت حقوقی ریاست محترم جمهور تعیین نموده است که اختلاف بین سازمان ملی استاندارد ایران و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی درخصوص موضوع انحصاری مرجعیت اعطای نشان حلال در جمهوری اسلامی ایران، در معاونت یاد شده مطرح است که نتایج آن در موارد مشابه، به نهادهای دیگر نیز قابل تعمیم خواهد بود.

علی ایحال از آنجاکه مکاتبه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران متضمن ادعاهای خلاف واقع و فاقد استنادات حقوقی است این سازمان در مقام پاسخگویی به این ادعاهای نمی‌باشد و به منظور پرهیز از اطاله پاسخ به آنها، در حضور مراجع ذی‌ربط حقوقی و قانونی پاسخ‌های مستند و مستدل ارائه خواهد داد.

دکتر محمد اسلام پناه

دفترخانه مرکزی ریاست جمهوری

نوشته:

جناب آقای دکتر مخبر؛ معاون اول محترم رئیس جمهور، جهت استحضار

جناب آقای دکتر دهقان؛ معاون محترم حقوقی رییس جمهور، جهت استحضار

جناب آقای دکتر صفی معاون محترم دیپلماسی اقتصادی وزیر امور خارجه - وزارت امور خارجه، جهت استحضار

شماره: ۱۴۳۶۹۷

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۸/۱۳

ساعت: ۱۴:۳۶

تهران، میدان ولی‌کمال، ستادیق پستی: ۱۴۰۲۵۳۶۰۰۰ - تلفن: ۰۲۶۰۵۵۷۹۶۰۰ - دور نگار: ۰۲۶۰۵۵۷۷۷۷۰۰

کرج، میدان ستادیقه، ستادیق پستی: ۱۴۰۲۵۳۶۰۰۰ - تلفن: ۰۲۶۰۵۵۷۹۶۰۰ - دور نگار: ۰۲۶۰۵۵۷۷۷۷۰۰

www.amsd.ir